

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 233

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 17 maart 2021

---

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Ongelijkheid in het onderwijs en op de arbeidsmarkt - Beleidsvisie (2)

Ik verwijs naar mijn schriftelijke vraag nr. 133 van 12 januari 2021 en het antwoord van de minister.

De vraag werd opgesteld in navolging van een VUB-onderzoek door Dr. Laura Westerveen. Volgens het onderzoek worden in Belgische en Duitse beleidsteksten etnisch-raciale ongelijkheden in het onderwijs en op de arbeidsmarkt veelal voorgesteld als individuele tekortkomingen van migranten en minderheden zelf, zoals onvoldoende taalkennis of een gebrek aan de juiste kwalificaties.

De antwoorden van de minister op mijn schriftelijke vraag laten ruimte voor interpretatie. Dat kan niet de bedoeling zijn en daarom vraag ik hierbij om verduidelijking.

1. De minister geeft aan dat het bestrijden van discriminatie en racisme is opgenomen als doelstelling in de huidige beleidsnota Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering alsook in het horizontaal gelijke kansen- en integratiebeleidsplan.

Hoe zal de minister die aandacht voor discriminatie en racisme binnen de beleidsdomeinen Onderwijs en Werk garanderen? Zijn er - naast de maatregelen op het gebied van wonen en werk die in de beleidsnota worden genoemd - specifieke beleidsacties gepland om discriminatie en racisme in het onderwijs tegen te gaan? Hoe zal na de geplande afschaffing van de commissie Integratiebeleid - zoals voorzien in het voorontwerp van het nieuwe Integratie- en inburgeringsdecreet - de doelstelling van het bestrijden van discriminatie en racisme horizontaal gecoördineerd worden over de verschillende beleidsdomeinen heen?

2. Volgens de minister blijven er verschillen bestaan, ook als de socio-economische variabelen constant gehouden worden.

Waarop doelt de minister?

3. In het antwoord heeft de minister het vaak over het versterken van sociale netwerken.

Welke sociale netwerken? Hoe beoogt de minister dat te doen? Welke rol zal Join.Vlaanderen daarin spelen? Zal de minister initiatieven nemen om jeugdverenigingen, bv. scouts of chiro, divers te maken? Hoe zal hij de sociale netwerken bij kinderen van personen van buitenlandse herkomst die hier opgroeiden versterken?

4. Helaas geeft de minister geen cijfers over de kennis van het Nederlands over de provincies heen.

Mag ik i.p.v. een overzicht van de belangrijkste monitoren om duidelijke cijfers vragen? Welke cijfers heeft de minister over de kennis van het Nederlands over de provincies heen? Welke cijfers heeft hij van de socio-economische situatie van anderstaligen over de provincies heen? Kan hij een overzicht bezorgen van de cijfers die hij heeft over ongelijkheden in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, over de provincies heen?

5. Aangezien men binnen de regering t.o.v. meertaligheid sceptisch staat en tegenwoordig jongeren meer en meer citétaal gebruiken, leg ik volgende vragen voor.

Hoe zal de minister het erkennen van de meerwaarde van meertaligheid binnen de regering verdedigen? Welke initiatieven zal hij nemen voor het promoten van meertaligheid? Zal hij voor een mentaliteitswijziging gaan binnen de regering door wetenschappelijke bronnen van o.a. professor Orhan Agirdag te raadplegen?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 223 van 17 maart 2021

van **LUDWIG VANDENHOVE**

---

1. De aanpak van racisme en discriminatie vereist een horizontale aanpak, waarbij het in de eerste plaats aan de bevoegde ministers en beleidsdomeinen is om hun verantwoordelijkheid te nemen. Vanuit mijn bevoegdheden probeer ik dat uiteraard aan te moedigen en te faciliteren.

Medio 2020 besliste de Vlaamse Regering een monitoringssysteem uit te werken dat de aard en het volume van discriminatie op geaggregeerd niveau in kaart brengt én sensibiliserend kan ingezet worden. Als eerste stap heeft een expertencomité zich gebogen over de geschikte methoden hiervoor. Het eindrapport van dit traject werd begin december 2020 opgeleverd. De aanbevelingen worden nu uitgerold naar een ondersteuningskader voor het eigen personeelsbeleid van de Vlaamse overheid alsook voor de lokale besturen.

Vlaanderen werkt actief en constructief mee aan de ontwikkeling van het interfederaal actieplan inzake racismebestrijding. De federale en de deelstaatregeringen hebben het engagement genomen om deze legislatuur een actieplan racismebestrijding op te maken. In maart 2020 werd een Interministeriële Conferentie (IMC) Racismebestrijding opgericht. Op 25 september 2020 heeft de IMC een startnota goedgekeurd. De startnota omvat de krijtlijnen van het plan, het strategisch doelstellingenkader en de algemene principes voor de uitwerking van het actieplan. Momenteel lopen de werkzaamheden voor de verdere concretisering van dit plan. Hieraan wordt vanuit de verschillende beleidsdomeinen meegewerkt.

De coördinatie van het horizontale beleid zal niet langer gebeuren via een commissie, maar de aanspreekpunten binnen de beleidsdomeinen blijven behouden of worden extra aangesteld. Zij moeten de bijdrage leveren voor de acties in het horizontaal integratiebeleidsplan, zij staan in voor de implementatie van die doelstellingen in het eigen domein en volgen de effecten van het eigen beleid rond integratie op. De implementatie van doelstellingen binnen de beleidsdomeinen, wordt via de jaarlijkse beleids- en begrotingstoelichting opgevolgd.

2. In onderzoek worden verschillende variabelen bestudeerd om de ongelijke uitkomsten in het onderwijs en de arbeidsmarkt te verklaren. De socio-economische achtergrond van leerlingen of werk(zoe)kenden blijkt hier bijna altijd een belangrijke verklaring. Maar ook wanneer via statistische analyses de socio-economische variabelen constant gehouden worden, blijven er verschillen bestaan tussen de uitkomsten van personen van Belgische en personen van buitenlandse herkomst. Dit wil zeggen dat socio-economische variabelen (bijvoorbeeld het diploma en het inkomen van de ouders) niet de enige verklaring zijn voor ongelijke uitkomsten in het onderwijs. Andere verklarende variabelen die veel moeilijker te becijferen zijn, zijn talenkennis en sociale netwerken, maar ook schoolbeleid en discriminatie. Wanneer in surveys zoals PISA verschillende variabelen bevraagd worden, kunnen deze factoren wel opgenomen worden in de multi-level modellen. Zie bv. het onderzoek 'Segregatie in het onderwijs overstijgen' (2017)¹

---

¹ Danier, J. & D. Jacobs (2017), Segregatie in het onderwijs overstijgen, Koning Boudewijnstichting

of het OBPWO-onderzoek 'Meertaligheid op school (MARS)' van 2015 die telkens een aantal factoren opnemen in de analyses.

3. Het inburgeringstraject wordt de komende jaren uitgebreid met een 4de pijler: een participatie- en netwerktraject. Dit participatie- en netwerktraject heeft als doelstelling een betere participatie en integratie te bewerkstelligen door een netwerk te creëren. Hiervoor wordt momenteel een regelgevend kader uitgewerkt. Ter voorbereiding van de implementatie van de 4de pijler werden 26 proeftuinen geselecteerd en gesubsidieerd met Europese middelen en Vlaamse cofinanciering. In deze proeftuinen zijn 54 lokale besturen betrokken. De geselecteerde proeftuinen lopen van 1 januari 2021 en lopen tot en met 30 juni 2022. De proeftuinen bieden experimenteeruimte en stimulans voor de lokale besturen om expertise op te bouwen en zich voor te bereiden.

Ook in het Horizontaal Gelijke Kansen en Integratiebeleidsplan is volgende doelstelling opgenomen: 'Samenleven begint bij het leren kennen van elkaar. We zorgen er voor dat iedereen de mogelijkheden heeft om een sterk netwerk uit te bouwen'. In dit kader werden reeds een aantal specifieke acties opgenomen.

Specifiek met betrekking tot het diverser maken van jeugdverenigingen ondersteun ik samen met mijn collega-minister bevoegd voor Jeugd, 19 projecten gericht op het toeleiden, ondersteunen en versterken van ontmoeting en verbinding tussen kinderen en jongeren met een diverse achtergrond en het jeugdwerk. Kinderen en jongeren die dat willen, moeten de mogelijkheid hebben te kiezen tussen verschillende jeugdwerkvormen in eigen buurt of verder weg, ongeacht hun herkomst, culturele of religieuze achtergrond. Bij deze projecten gaat aandacht naar het versterken van sociale netwerken rond kinderen en jongeren met een diverse achtergrond en de rollen die lokale besturen kunnen opnemen. Deze 19 projecten zijn gestart op 1 maart 2021. Er is ook een begeleidingsopdracht uitgeschreven die deze projecten mee zal ondersteunen, analyseren en good practices in beeld brengen, zodanig dat andere verenigingen en lokale besturen die geen subsidie kregen, hier ook van kunnen leren.

Andere projecten die in dit kader een subsidie hebben ontvangen zijn:

- School in Zicht, om te werken aan verbinding in en rondom de school.
- Netwerk van maatschappelijk kwetsbare jongeren versterken via Overkophuizen.

Ik voorzie ook een cofinanciering in het kader van de oproep rond de Huizen van het Kind, als startpunt voor uitbouw van een netwerk en opnemen van rechten.

Verder is het ook aan de reguliere beleidsdomeinen om via een inclusief aanbod bij te dragen aan de mogelijkheid om netwerken uit te bouwen voor iedereen.

4. Er bestaan geen cijfers over de kennis van het Nederlands over de provincies heen van de volledige bevolking. Er bestaan veel cijfers over de socio-economische situatie van personen van buitenlandse herkomst en personen met een buitenlandse nationaliteit. Deze vindt u terug in de in vorig antwoord opgenoemde monitoren.

In de beleidsnota Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering zijn een aantal kerncijfers over de herkomstkloof op de arbeidsmarkt en in het onderwijs opgenomen. Cijfers specifiek over de socio-economische situatie van anderstaligen zijn er niet aangezien er geen cijfers beschikbaar zijn over de kennis van het Nederlands bij de volledige bevolking. De socio-economische situatie van anderstaligen zal echter in de lijn liggen van personen met een buitenlandse nationaliteit.

Momenteel zijn de voorbereidingen bezig voor een 'Barometer Samenleven' die zal afgenomen worden bij personen van Belgische, EU en niet-EU herkomst. In deze barometer zullen administratieve en surveygegevens samengebracht worden. Ook over

de kennis van het Nederlands zullen vragen gesteld worden. De eerste resultaten zullen voor de zomer van 2022 beschikbaar zijn.

5. Wetenschappelijk onderzoek wordt in functie van het beleid opgevolgd, zo ook het onderzoek van prof. Orhan Agirdag. Meertaligheid is op verschillende vlakken een troef. Tegelijk moeten we blijven investeren in de versterking van de kennis van het Nederlands. Het is echter aan de minister van Onderwijs om zich uit te spreken over het omgaan met meertaligheid op school.